

Deviatnik k Don Boscovi

Tieto zamyslenia počas deviatich dní pred sviatkom dona Bosca chcú byť priestorom pre pokojnú modlitbu a uvažovanie. Veľa zamyslení už bolo pripravených o don Boscovi, tieto sa chcú zamerať na jeho spiritualitu, na jeho vnímanie Boha, jeho vieru. Dovoľme don Boscovi dotknúť sa nášho srdca... Bohuš

Predsavzatie

Pred vstupom do seminára v októbri 1835 si don Bosco dáva predsavzatia. Jedno z nich je: „Každý deň poviem nejakú dobrú myšlienku a budem kamarátom, priateľom a príbuzným rozprávať nejaký príbeh, ktorý povzbudzuje k dobrému. Ak sa s nikým nestretnem, poviem to aspoň svojej matke (MO 89).“ Skúsme počas týchto dní byť spojení s don Boscom aj tým, že sa budeme snažiť počas dňa povedať niekomu niečo pekné.

Myšlienka

Odvahu, odvahu, vždy odvahu. Nikdy sa neunavme v konaní dobra, Boh bude s nami. Pamätajte, že slávenie sviatkov prináša Božie požehnanie pre všetky starosti dňa. V dobe, v ktorej žijeme, je treba veľa skromnosti a čistoty. Don Bosco

Modlitba k sv. Don Boscovi

Svätý Ján Bosco, otec a učiteľ mládeže, ty si toľko pracoval pre spásu duší; buď nám vodcom, aby sme hľadali svoje duševné dobro a spásu blížneho. Pomáhaj nám plniť si dobre svoje povinnosti, premáhať náruživosť a ľudské ohľady. Nauč nás milovať Sviatostného Spasiteľa, Pannu Máriu Pomocnicu a Svätého otca, rímskeho pápeža. Vypros nám šťastnú hodinu smrti, aby sme prišli k tebe do neba. Amen.

1. deň (22. 1.)

Piatok – obraz o Bohu

Ježiš vystúpil na vrch, povolal k sebe tých, ktorých sám chcel, a oni prišli k nemu. Mk 3,13

Životná cesta Jána Bosca nebola ľahká. Otec mu zomrel, keď mal dva roky a mladosť prežil vo veľkej chudobe. Kvôli svojej finančnej situácii mohol začať študovať až veľmi neskoro. Hlboká viera, ktorú mu ukázala mama Margita a dôvera v Boha boli neodmysliteľnou súčasťou jeho života. Bol to Boh, v ktorého mala nesmiernu dôveru, pretože On je dobrý a starostlivý Otec, ktorý nám dáva každodenný chlieb a všetko čo potrebujeme. Toto videnie života silne sústredného na neustálu a láskyplnú **Božiu prítomnosť** dokázal don Bosco premeniť na život plný viery. Vystupoval s Ježišom na vrch, vedel spoznať, čo od neho chce. Vnímal vďačnosť voči Bohu **Stvoriteľovi, ktorého všadeprítomnosť pociťoval**. Z matkinej náboženskej výchovy prebral malý Janko poňatie života a Božej prozreteľnosti. Bol schopný čítať každodenné udalosti vo svetle Božieho tajomstva neustále prítomného v dejinách človeka. Vedel vnímať Božie ponuky jeho volania. Nebál sa vykročiť. Povedať Bohu áno. *Viem vnímať Božiu prítomnosť? Zamýšľam sa pred Bohom nad vecami, ktoré sa mi stávajú?*

2. deň (23. 1.)

Sobota - zmysel pre Boha

Ježiš vošiel so svojimi učeníkmi do domu a znova sa zišiel tolký zástup, že si nemohli ani chleba zajesť. Mk 3,20

Vieme od životopisca, že bol donútený odísť z domu vo veku dvanástich rokov kvôli nezhodám s nevlastným bratom Antonom. Chlapec Bosco musel pracovať ako pomocník na hospodárstve u rodiny Moglia. V tomto prostredí sa Janko zvnútornil. Pochopil veľký význam ústrania a rozhovoru s Bohom.

„Giorgio Moglia, ktorý to dosvedčuje - počul som to rozprávať v rodine - raz môj prastrýko Giuseppe prichádzal na obed domov unavený a zmorený s motykou na ramene. Zrazu spozoroval chlapca Bosca, ako sa modlí na schodoch. Keď to môj prastrýko videl, zvolal: ja som unavený tak, že už ďalej nemôžem a ty sa modlíš? Chlapec pohotovo odpovedal: snád som získal viac modlitbou v priebehu 2 minút, ako vy celé dopoludnie kopaním.“

Neboli to teda zbytočné roky. Roky, v ktorých mohol vyčítať Bohu nepríjemnosti s bratom, odchod z domu. Nebola to nejaká vsuvka v jeho živote. Bol to čas, kedy sa v ňom hlbšie zakorenil zmysel pre Boha a pre hlbokú modlitbu, tento čas mu umožnil **vstúpiť do samoty**, do rozhovoru s Bohom počas prác na poli. Tu sa formoval jeho **zmysel pre Boha**, dôležitosť, ktorú pripisoval **modlitbe a ústraniu**. Jeho úzkosti a pocity, plány a realizácie, láska darovaná a prijatá, vzácne duchovné dedičstvo, ktoré neskôr odovzdal saleziánom a mladým.

Viem využívať nepríjemné veci k prehĺbeniu života? Dokážem sa v ťažkých situáciách viac utiekať k Bohu alebo od neho utekám?

3. deň (24. 1.)

Nedeľa - skúsenosť s Bohom, tešiť sa z Božej dobroty

Ježiš prišiel aj do Nazareta, kde vyrástol. Podľa svojho zvyku vošiel v sobotu do synagógy a vstal, aby čítal. Podali mu knihu proroka Izaiáša. Keď knihu rozvinul, našiel miesto, kde bolo napísané: „Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som hlásal evanjelium chudobným. Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na slobodu a ohlásiť Pánov milostivý rok.“ Oči všetkých v synagóge sa upreli na neho. A on im začal hovoriť: „Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli.“ Lk 4,16-21

„Aha, mama, aké je to krásne.“ Mama Margita naučila chlapca Janka jednej schopnosti, ktorá sa stala základom jeho životného pohľadu: poznať a tešiť sa z Božej dobroty. Neraz mu hovorila o tom, aký dobrý je Boh. Učila ho tešiť sa z toho. Don Bosco videl dobro v ľuďoch, dobro vo svete, pretože ho videl v Bohu. Vedel mať hlbokú skúsenosť Božej dobroty. Boli to tie hlboké skúsenosti, ktoré dovolili don Boscovi o mnoho rokov neskôr, aby dokázal v každom chlapcovi nájsť niečo dobré. Skúsenosti, ktoré dokázali poznať znaky mystickej skúsenosti počas vytrženia u Dominika Sávia. Ten sa modlil alebo lepšie povedané, kontemploval Božiu dobrotu. Zostane faktom, že don Bosco po celý svoj život ukazoval, že vie poznať Božie dobro. Duch Pána ho naučil dobrotou zahŕňať chudobných. Prežívať Ježišovo nadšenie, hlásať evanjelium dobra.

Viem spoznať a prežívať Božiu dobrotu? Ako je prítomná v mojej modlitbe vďačnosť za Božie dobrá?

4. deň (25. 1.)

Pondelok - askéza každodenného hrdinstva

Ale ako som šiel a blížil sa k Damasku, zrazu ma okolo poludnia zalialo jasné svetlo z neba. Padol som na zem a počul som hlas, ktorý mi hovoril: „Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ?“ Ja som odpovedal: „Kto si, Pane?“

Sk 9,3-4

Počas štúdií to mal študent Bosco veľmi ťažké: študoval, doučoval, pracoval, zháňal si peniaze ako vedel. Tu sa mu zišla ďalšia vlastnosť, ktorú sa naučil z domu. **Plniť si svoje povinnosti**. Don Bosco hovorieval: „Pretrp všetko len nerozbi lásku.“

Askéza dona Bosca je zakorenená v tomto: bez okolkov a dennodenne sa naplno venovať svojim povinnostiam. „Každý by mal byť ochotný prinášať veľkú obeť: nie v rámci svojho zdravia, peňazí, nie umŕtvovaním a pokáním, nie zapieraním sa v jedle, ale v realite života.“ Ide o **každodenné hrdinstvo**. Opravdivá nábožnosť spočíva vo vernosti každodenným povinnostiam a v ich plnení prežívanom z lásky k Bohu. Pracovať pre Pána, neprestajne vnímať, že práve on zveruje človekovi jeho poslanie. Iba takáto hlboká viera nás môže pobádať k neúnavnej, nezištnej, veľkodušnej pracovitosti a pomôcť nám zvíťaziť nad častým pokušením vyhýbať sa bežnému každodennému životu a uprednostňovať ten, ktorý je plný senzácií. Kto vie prežívať Božiu dobrotu ten sa vie povzniesť nad nevyhnutné ťažkosti každodenného života. Zároveň prežíva vnútornú radosť a cíti v sebe silu robiť veci čoraz lepšie. **Askéza každodenného hrdinstva** je cesta skutočného obrátenia, zmeny života. Pripravuje človeka, aby sa ho čo najviac mohol dotknúť Boh, jeho láska.

Ako je to s mojimi každodennými povinnosťami, nezanedbávam, neodkladám niečo? Viem sa pozeráť na svoje povinnosti ako na dobro, ktoré mi pripravil Boh? Neznechucujem sa?

5. deň (26. 1.)

Utorok – rodinnosť

Lebo kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra i matka.. Mk 3,35

„Moja matka sa snažila, aby čo najviac bola so mnou.“ Takto hovorí don Bosco o svojej mame.

Janko nemal otca, napriek tomu poznal rodinnosť, o ktorú sa postarala jeho mama. Keď zomrel jeho otec, nevzdala to. Starala sa. Don Bosco si to veľmi vážil. Tu pochopil veľkosť tohto daru. Chcel, aby sa v jeho domoch každý **cítil ako doma, kde sa láska spláca láskou**, kde sa všetci cítia prijímaní v ovzduší dôvery a zodpovednosti za spoločné dobro. Neskôr si zavolať svoju mamu do oratória. Vedel, že ak vytvorí rodinnosť, prebudí v mladom človeku záujem aj o Boha. Dnes sa veľa rozpráva o živote v Bohu. Svätá Trojica ako obraz rodiny. **Vzťahy darovania, kde nikto nemá nič pre seba.** Všetko majú pre toho druhého. Otec pre Syna, Syn pre Otca, obaja pre Ducha Svätého a Duch zase pre Otca a Syna. Rodinnosť je atmosféra, ktorá sa žije v Bohu. V ovzduší rodinnosti dokážeme vnímať Božie dary. Meniť sa. Učiť sa chápať hodnotu dávania a tak sa stávať členom Božej rodiny. Členom tejto rodiny je ten, kto plní vôľu Otca. Teda ten, kto vie poznať to najlepšie, čo má Boh pre nás pripravené. **Božia vôľa chce naše dobro.** *Ako je to v našej rodine? Viem sa darovať vo svojej rodine, nachádzam si dostatok času pre ňu? Nie je mi ľahostajná? Čo sa mi páči, na svojej rodine?*

6. deň (27. 1.)

Streda - priateľstvo

Ježiš začal opäť učiť pri mori. Okolo neho sa zhromaždil veľký zástup. Preto nastúpil na loď na mori a sadol si; a celý zástup bol na brehu. Učil ich veľa v podobenstvách... Mk 4,1-2

Obdobie dospievania a mladosti, ktoré predchádzalo jeho vstupu do seminára, bolo pre dona Bosca obdobím duchovného rozlišovania, intenzívneho hľadania vlastného životného plánu. Hlavnú úlohu v tejto fáze ľudskej a duchovnej skúsenosti dona Bosca mali niektoré **dôležité priateľstvá**, ktorá určite ovplyvnili jeho rast a jeho rozhodnutia. Jeho zbožní a cnostní spolužiaci **zahŕňali Jána Bosca radami, povzbudením a dobrým príkladom.** Láska, ktorú k nim mal, ho nútila, aby im načúval, aby ich obdivoval a napodobňoval. Don Bosco chcel, aby mladí mali dobré priateľstvá. Človek ma veľa známych, ale málo skutočných priateľov. Priateľ je ten, kto ťa robí lepším, posúva ťa dopredu. **Priatelia sa učia navzájom umeniu života.** Obohacujú sa. Rozprávajú si veci, príbehy, ktoré ich robia lepšími. Človek, ktorý nemá dobrých priateľov, nedokáže sa priateľiť s Bohom. *Aké mám priateľstvá? O čom sa najviac rozprávame? Ako ovplyvňujú moje rozhodnutia? Akým som ja priateľom?*

7. deň (28. 1.)

Štvrtok - Mária

Ježiš povedal zástupu: „Vari je lampa na to, aby ju postavili pod mericu alebo pod posteľ? A nie na to, aby ju postavili na svietnik?“ Mk 4,21

„**Panna Mária vás má veľmi rada.**“ (don Bosco)“

„Panna Mária ako Nepoškvrnená reprezentuje Božiu pozornosť, dynamiku lásky, ktorá má nezmerateľnú silu odomykať srdcia mužov, žien aj mladých; ktorá „im umožní prežívať, že sú milovaní“; ktorá im dáva návod, "ako mať rád aj veci, ktoré sa im vo svojej podstate veľmi nepáčia (dodržovanie pravidiel, štúdium, umŕtvovanie seba samého) a robiť ich s láskou" Panna Mária je pre dona Bosca "poľudštením" nekonečnej Božej lásky. Mariológia dona Bosca je prejavovaná v tituloch Nepoškvrnená a Pomocnica. **Úcta k nej nie je otázkou emócií alebo pocitov, ale skôr vyjadrením viery.**“ (Pascual Chávez)

Mária má nespochybniteľné miesto v don Boscovom živote. Stála na začiatku jeho povolania, sprevádzala ho a bola pri ňom, keď vstupoval do neba. **Utiekal sa k nej, spoliehal sa na ňu, modlil sa k nej, zveroval iných pod jej ochranu.** Bola stále pri ňom, on si uvedomoval jej prítomnosť. Mária najlepšie pozná svojho Syna, privádza nás k lepšiemu životu s Bohom. Učí nás vo svojom srdci uvažovať o Božích tajomstvách, ale aj o tajomstvách nášho života. Dodáva nám odvahu niečo urobiť pre Božie kráľovstvo. Je stále na pomoci. **Don Bosco nás učí jej dôverovať, bola preňho lampou, svetlom, ktoré mu osvetľovalo cestu životom, cestu k Bohu.** *Ako je prítomná mariánska úcta v mojom živote? Viem sa k Márii vytrvalo utiekať? Viem sa na ňu spoľahnúť?*

8. deň (29. 1.)

Piatok - **spiritualita – mystika milosti jednoty**

S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme; či spí alebo vstáva, v noci či vo dne, semeno kľíči a rastie a on ani o tom nevie. Mk4,26-7

Don Bosco hovorí: „K svätému prijímaniu sa mohlo pristupovať iba v nedeľu a cez sviatky. Ak by niekto chcel ísť na prijímanie aj počas týždňa, tak bol nútený previniť sa proti poslušnosti. Keď ostatní išli na raňajky, bolo potrebné potajomky vklznuť do kostola svätého Filipa Neriho a po svätom prijímaní sa k nim pripojiť cestou do školy alebo v študovni. Pravidlá to zakazovali, predstavení o tom veľmi dobre vedeli. Nič nehovorili a mlčky to schvaľovali. Vďaka tomuto podivnému systému som mohol k svätému prijímaniu pristúpiť mnohokrát. Môžem povedať, že to bolo najúčinnejším pokrmom môjho povolania“ (MO 92-93).

Mladý Bosco nebol skostnatý, vedel čo si láska k Bohu vyžaduje. Na tomto príklade je vidieť jeho slobodu ducha. Dokázal byť nad zákonom, nad pravidlami, (aj keď si ich ctí) **vnútorne slobodný**. To je základ jeho mystiky. Nás niekedy pravidlá môžu tak zviazať, že naša modlitba sa stáva nemodlitbou. Don Bosco učil mladých: „Byť bez prestania s Bohom, **v jednoduchom, radostnom a srdečnom dialógu** so živým Kristom a s Otcom, ktorého cíti vo svojej blízkosti.“ (S12) Don Boscova duchovnosť je **spiritualita Božej prítomnosti**, neustálej modlitby, spojenia s Bohom, spoločenstva s Neho. Láska k Eucharistii, potreba sviatosti zmierenia, cez ktorú nám Boh nielen odpúšťa, ale aj požehnáva. To sú dvere jeho duchovnosti, cez ktoré vstupuje Boh, aby si nás vychovával. Človek, ktorý má byť spojený s Bohom aj pri hre, pri činnosti, nesmie zanedbávať ústranie. Potrebuje si nájsť čas pre samotu s Bohom. Boh koná mnohokrát v tichu, nenápadne; my vnútorne rastieme stávame sa silným ani si to nemusíme uvedomovať. Vyžaduje si to našu dôveru a pozornosť. Don Bosco dáva dôraz na **potrebu vnútornej pozornej a zbožnej modlitby**. Hovorieval: „Hlasitá modlitba bez účasti mysle je ako telo bez duše.“ *Viem sa modliť pozorne, pokojne, alebo chcem mať modlitbu čím skôr za sebou? Do akej miery som vnútorne slobodný? Ako je Boh prítomný v mojich každodenných rozhodnutiach?*

9. deň (30. 1.)

Sobota – **rozhodnutie**

„Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?“ Mk 4,40

Na konci štúdií sa don Bosco zmietať v pochybnostiach, čo so životom. Ako rozhodujúce sa ukazuje vyložiť svoje pochybnosti svojmu priateľovi Luigimu Comollovi. „Povedal mi - rozpráva sám Don Bosco - ,aby som si vykonal novému a napísal jeho strýkovi fárarovi. Posledný deň novény som s ním išiel na spoveď a prijímanie. Boli sme na omši v dóme a pri ďalšej sme ministrovali pri oltári Panny Márie milostivej. Doma nás čakal list s odpoveďou Luigiho strýka Dona Comolla. Písal: „Po zvážení všetkého by som radil tvojmu spolužiakovi, aby do kláštora nevstupoval a pokračoval v štúdiách. Tak bude mať dosť času lepšie spoznať, čo od neho Boh chce. Nech sa nebojí, že stratí povolanie. Život v ústraní a modlitba mu pomôžu prekonať všetky prekážky“ (MO 85).

„Presvedčenie, že spása alebo ztratenie duše obyčajne závisí od toho, ako usmerníme svoj život, ma nútilo k zamysleniu.“ Študent Bosco nech čítal akúkoľvek knihu, vždy tam našiel výslovné presvedčenie, že stav, ktorý si máme vybrať je predurčený Bohom. Toto presvedčenie, ktoré vychádzalo z najstaršej kresťanskej tradície, poskytlo objektívne videnie vecí, podľa ktorého každé ľudské rozhodnutie by malo prebiehať v snahe čo najviac **poznať Božie úmysly**. Boh vie, čo je pre nás najlepšie. V dnešnej dobe sa takmer úzkostne stavia do popredia dôležitosť rozhodnutia. Človek sa rozhodne a nech sa všetci tomu prispôbia, a aj Boh. Potom sme nešťastní, bežíme mimo cesty. Don Bosco nám odovzdáva svoje presvedčenie, že veľké rozhodnutie si vyžaduje osobitné ovzdušie modlitby, ktoré podporí rozlišovanie a mienku človeka, ktorý má v duchovných veciach autoritu. **Skrátka vedieť sa radiť s Bohom, priateľom a kňazom**. V živote platí pravidlo: „**Správna viera, správne rozhodnutia**.“

Nemám strach z rozhodovania? Viem sa poradiť, prispôbiť svoje rozhodnutia pravde, aj keď je pre mňa nepríjemná? Dokážem sa pred vážnym rozhodnutím vytrvalo modliť?

Byť priateľom dona Bosca znamená, že mi musíš pomáhať zachrániť si dušu.